

ردیف	پدید آورنده	عنوان فارسی	عنوان لاتین	استاد راهنما	گروه	سال دفاع
۱	فیض اله مرادی (کارشناسی ارشد)	تأثیر نااطمینانی در سیاست‌های اقتصادی بر شدت انرژی در ایران	The effect of uncertainty in economic policies on energy intensity in Iran	عباس عساری آرائی	علوم اقتصادی - اقتصاد انرژی	۳۰/۷/۱۳۹۹
<p>چکیده: با وجود تلاش‌های صورت گرفته طی دوره ۱۳۹۶-۱۳۷۰، شدت انرژی در اقتصاد ایران همواره سیر صعودی داشته است. در این مطالعه عامل کلیدی بالا بودن شدت انرژی، نااطمینانی در سیاست‌های اقتصاد کلان فرض شده است. از مهم‌ترین عوامل ایجاد نااطمینانی اقتصادی می‌توان به طراحی سیاست‌ها در افق زمانی محدود و ترجیح منافع کوتاه مدت بر منافع درازمدت اشاره کرد. علاوه بر این، وابستگی اقتصاد به درآمدهای نفتی، تحریم‌های بین‌المللی موثر بر سرمایه‌گذاری در حوزه‌های انرژی، تحریم‌های اعمال شده بر انتقال منابع انرژی ناشی از صادرات نفت و گاز به سیستم بانکی کشور و بی‌ثباتی در سیاست‌های اقتصادی و مانند آن، می‌توانند اثرات مهمی در نااطمینانی اقتصادی داشته باشند که حاصل آن، کاهش حجم فعالیت‌های مولد اقتصادی، حرکت منابع اقتصادی به سمت فعالیت‌های سفته‌بازانه، کاهش توجه به تغییرات فناوری در حوزه انرژی (و عدم بهبود کارایی انرژی) و افزایش شدت انرژی است. در این مطالعه، تأثیر نااطمینانی در سیاست‌های اقتصادی بر شدت انرژی با رویکرد سرهای زمانی در بازه زمانی ۱۳۹۶-۱۳۵۲ برآورد شده است. نتایج برآورد نشان می‌دهد که افزایش یک درصدی در شاخص نااطمینانی در سیاست‌های اقتصادی در سال جاری، دو سال قبل و سه سال گذشته تأثیر مثبت و معناداری بر شدت انرژی دارد و این تأثیر مثبت به ترتیب برابر با ۰/۱۲، ۰/۱۱ و ۰/۰۶ درصد است. این نتیجه نشان می‌دهد که نااطمینانی در سیاست‌های اقتصادی باعث افزایش شدت انرژی می‌شود. این می‌تواند به این دلیل باشد که با افزایش نااطمینانی در سیاست‌های اقتصادی، بنگاه‌ها برای مدیریت انرژی نمی‌توانند برنامه‌ریزی کنند چون اساساً برنامه تولید آنها برای دوره‌های بلندمدت و میان مدت با نااطمینانی مواجه است. بر اساس این نتیجه، تأثیر مستقیم نااطمینانی سیاست‌های اقتصادی بر شدت انرژی مثبت است.</p>						
۲	سلیل صبحان (کارشناسی ارشد)	تحریم خارجی سیستم انرژی و راهبرد توسعه کم‌کربن ایران	External Sanction of Energy System and Low Carbon Development Strategy of Iran	حسین صادقی	علوم اقتصادی - اقتصاد انرژی	۱۳۹۹/۰۶/۳۱
<p>چکیده: جدیدترین راهبرد توسعه اقتصاد در دنیا توسعه کم‌کربن است. کشور ایران با وجود نیاز شدید به توسعه و رشد بالاتر اقتصادی، به عنوان یکی از قربانیان تغییرات اقلیمی و در عین حال یکی از انتشاردهندگان عمده کربن، نیاز به حرکتی با سرعت فزاینده در توسعه کم‌کربن دارد. از طرفی کشور ایران سال‌هاست با تحریم‌های مختلف، به ویژه تحریم‌های مربوط به سیستم انرژی مواجه است. این تحقیق درصدد بررسی توسعه کم‌کربن ایران و کشف اثرات تحریم‌های سیستم انرژی بر آن است. در این پژوهش ابتدا با استفاده از روش کیفی، دیدی جامع نسبت به مسئله توسعه کم‌کربن ایران حاصل خواهد شد. سپس با استفاده از مدل تعادل عمومی قابل محاسبه، نتایج کاهش انتشار کربن را در سه سناریو: (۱) اعمال تحریم یا سطح کربن بالا (کاهش ۴٪ انتشار کربن)، (۲) عدم تحریم یا سطح کربن پایین (کاهش ۱۲٪ انتشار کربن) و (۳) سناریو میانه‌ای که در این تحقیق با عنوان سطح کربن میانه (کاهش ۸٪ انتشار کربن) معرفی شده است؛ مورد مقایسه قرار می‌دهد.</p>						

۱۳۹۹/۰۳/۳۱	علوم اقتصادی - اقتصاد انرژی	عباس عساری آرانی	The Impact of international sanctions on Iran's petrochemical industry with an emphasis on foreign direct investment and exports	تأثیر تحریم‌های بین‌المللی بر صنعت پتروشیمی ایران با تأکید بر صادرات و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	فاطمه بهادران (کارشناسی ارشد)	۳
<p>چکیده: مطالعه حاضر به بررسی تأثیر تحریم‌های بین‌المللی بر صنعت پتروشیمی ایران با تأکید بر صادرات و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی پرداخته است. روش تحقیق از نوع توصیفی و تحلیلی بوده و از روش خودرگرسیون برداری ARDL برای بررسی هم‌انباشتگی و روابط بلند مدت بین متغیرها استفاده شده است. داده‌های آماری این پژوهش به روش کتابخانه‌ای از سالنامه‌های آماری شرکت ملی صنایع پتروشیمی، بانک مرکزی، مرکز آمار ایران و... جمع‌آوری شده است. جامعه پژوهش را مجتمع‌های پتروشیمی زیرمجموعه شرکت ملی صنایع پتروشیمی تشکیل می‌دهند. داده‌ها از نوع سری زمانی مربوط به سال‌های ۱۳۷۰-۱۳۹۷ می‌باشد. نتیجه تخمین مدل نشان از تأثیر مثبت و معنی‌دار تولید کل مجتمع‌های پتروشیمی بر جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در صنعت پتروشیمی در طول دوره زمانی تحقیق دارد. تأثیر متغیر نسبت صادرات به حجم تولید مجتمع‌های پتروشیمی بر جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در صنعت پتروشیمی مثبت و معنی‌دار است. سطح معنا داری برای متغیر مخارج تحقیق و توسعه نشان می‌دهد اثر این متغیر بر جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در صنعت پتروشیمی از لحاظ آماری معنی‌دار نمی‌باشد. اما با یک دوره وقفه بر جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در صنعت پتروشیمی دارای تأثیر مثبت و معنی‌دار می‌باشد و در نهایت تحریم‌های بین‌المللی بر جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در صنعت پتروشیمی دارای تأثیر منفی و معنی‌دار می‌باشد. با توجه به نتایج فرضیه‌های تحقیق مورد پذیرش قرار گرفت.</p>						

۱۳۹۹/۰۶/۱۹	علوم اقتصادی - اقتصاد انرژی	علیرضا ناصری	Impact of Information and Communication Technology Development on Iran's Health and Energy (Provincial Approach)	اثر گسترش فناوری اطلاعات و ارتباطات برمخارج سلامت و انرژی خانوار در ایران (رویکرد استانی)	الهام حسین زاده (کارشناسی ارشد)	۴
<p>چکیده: تعریف مساله: فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا)، تحولات گسترده‌ای در تمامی عرصه‌های اجتماعی و اقتصادی داشته است. تاثیر آن بر جوامع بشری به گونه‌ای است که جهان امروز به سرعت در حال تبدیل شدن به یک جامعه‌ی اطلاعاتی است. جامعه‌ای که در آن، دانایی و میزان دسترسی و استفاده مفید از دانش، دارای نقش محوری و تعیین کننده است. از مهمترین ویژگی‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات، پیشرفت سریع آن است که این پیشرفت سبب گردیده تا فناوری اطلاعات و ارتباطات روز به روز ارزان تر، کوچک تر و در نتیجه نزدیک تر به انسان گردد. فاوا به فناوری گفته می‌شود که در جمع‌آوری، انتقال، ذخیره‌سازی، بازیابی، پردازش، انتشار و نمایش اطلاعات مورد استفاده قرار می‌گیرد. این فناوری را می‌توان نقطه همگرایی الکترونیک، پردازش داده‌ها و ارتباطات دور برد دانست. این همگرایی دو جنبه دارد: از میان رفتن فاصله‌ها با شکل گیری شبکه گسترده جهانی و رایانه‌ای شدن سیستم‌های ارتباطات دور برد با ظرفیت‌های جدید برای انتقال صدا و تصویر. امروزه فناوری اطلاعات و ارتباطات بر تمامی جنبه‌های زندگی بشر تاثیر گذاشته است. در این عصر دیگر نمیتوان مخاطب فناوری اطلاعات را یک رشته‌ی علمی خاص به مانند مدیریت، رایانه و یا علوم ارتباطات دانست بلکه برای استفاده کارا و حداکثر از آن، باید همه علوم را با دیدی روشن به کار بست. قابلیت و امکانات جدید این فناوری، بشر را به فکر انداخته که چگونه می‌تواند در هر حوزه و عرصه‌ای از زندگی، به بهترین وجه از آن استفاده نماید. پیشرفت‌های اخیر در صنعت رایانه و اطلاع‌رسانی؛ ورود و ظهور شبکه‌های اطلاع‌رسانی محلی، ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی و به ویژه اینترنت، فناوری‌های ارتباطی، ابزارها و روش‌های جدیدی را پیش روی طراحان و خلق‌کنندگان ایده‌ها و نوآوری‌های نوین قرار داده است. نفوذ فناوری‌های جدید اطلاعاتی به مراکز تحقیقاتی و تولید علم (از موسسات تحقیقات فناوری تا دانشگاه‌ها) و حتی منازل، روابط مخترعان و مبتکران در سراسر جهان را دگرگون ساخته است. امروزه فناوری اطلاعات و ارتباطات را می‌توان به عنوان ابزار نیرومندی برای ایجاد سازوکارهای بسط و توسعه نوآوری در زمینه‌های مختلف مورد استفاده قرار داد. توسعه‌ی روزافزون ابزارهای مبتنی بر این فناوری‌ها و سرعت فراوان تطبیق آنها با نیازمندی‌های انسان موجب گردیده شکل جدیدی از محیط یادگیری و تعاملی خلاق، فعال و فراگیر ایجاد شود. نفوذ فناوری‌های جدید اطلاعاتی به مراکز تحقیقاتی و پژوهش‌های کاربردی (دانشگاه‌ها، صنایع و بخش خدمات) زمینه‌های ایجاد نوآوری در سیستم‌ها و مکانیزم‌های دارای کاستی‌های مشخص را به طور کلی دگرگون ساخته است. از این رو، الگوهای سنتی یادگیری سنتی متحول شده‌اند و پژوهشگران و افراد علاقه‌مند به خلق تفکرات نو با حجم گسترده‌ای از اطلاعات و دانش مواجه هستند. با در نظر گرفتن تمامی جنبه‌های مثبت فناوری اطلاعات و ارتباطات، عدم استفاده صحیح از این فناوری آسیب‌های جدی به همراه داشته است که می‌تواند سلامت جوامع بشری را تهدید و هزینه‌هایی را چه در سطح خرد و چه در سطح کلان ایجاد کند (کریم زادگان، سلاطین، ۱۳۹۵). از طرفی در دنیای امروزی، انرژی نقش برجسته‌ای را در حوزه‌های مختلف اقتصادی و سیاسی ایفا می‌نماید. نقشی که بسیاری از کشورها را گرفتار مصیبت منابع طبیعی و مبهوت چرخه توسعه نیافتگی و برخی دیگر را دست به گریبان فشار هزینه‌ای ناشی از افزایش قیمت انرژی کرده حتی گرمی و سردی روابط در سطح بین‌الملل را متأثر ساخته است. بر همین اساس جوامع به دنبال راهکارهایی هستند تا مصرف انرژی را بدون آسیب‌زدن به روند رشد اقتصادی‌شان کاهش دهند. در این زمینه کشورهای توسعه‌یافته به پیشرفت‌های تکنولوژیکی گسترده‌ای در راستای کاهش مصرف انرژی دست یافتند. فناوری اطلاعات و ارتباطات از جمله‌ی این تکنولوژیکی‌ها به شمار می‌رود که در سال‌های اخیر استفاده از آن در تمامی بخش‌های اقتصادی رشد چشمگیری داشته است و تاثیر آن در تمامی عرصه‌های زندگی به خوبی قابل مشاهده است.</p>						

۱۳۹۹/۰۶/۱۸	علوم اقتصادی - اقتصاد انرژی و بازاریابی	سجاد فرجی دیزجی	Interactions among renewable energy consumption, carbon dioxide emissions and health indicators	اثرات متقابل بین مصرف انرژی های تجدید پذیر، انتشار دی اکسید کربن و شاخص های سلامت	زهرا اسحاقی شربانی (کارشناسی ارشد)	۵
<p>چکیده: مصرف بی رویه انرژی بخصوص سوخت های فسیلی منجر به انتشار گازهای گلخانه ای می شود که عامل اصلی تغییرات اقلیمی است و با تشدید آلودگی هوا و گسترش بیماری ها بر سلامت افراد جامعه تأثیر می گذارد. مواجهه جامعه با این بحران جدی، سرعت گسترش انرژی تجدیدپذیر را افزایش داده است که یکی از راه های کاهش وابستگی به سوخت های فسیلی و جلوگیری از انتشار گازهای گلخانه ای بویژه گاز دی اکسید کربن که مهمترین گاز گلخانه ای است. در این پژوهش به مطالعه روابط متقابل بین مصرف انرژی های تجدیدپذیر، انتشار دی اکسید کربن و شاخص های سلامت در کشورها با درآمدهای نفتی در قالب PANEL VAR پرداخته شده است. متغیرهای مورد استفاده در این تحقیق شامل انتشار دی اکسید کربن، مصرف انرژی های تجدیدپذیر، تجدیدناپذیر، تولید ناخالص داخلی، هزینه های بهداشتی، امید به زندگی و مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال است و دوره زمانی مطالعه از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۴ می باشد و با برآورد مدل تحقیق، توابع واکنش آنی و تجزیه واریانس مورد بررسی قرار گرفته است. برآورد مدل حاکی از پایداری آن بوده و نتایج نشانگر آن است که یک رابطه علی یک طرفه از سمت مصرف انرژی ای تجدیدپذیر به انتشار دی اکسید کربن و شاخص های سلامت (امید به زندگی و مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال) وجود دارد، یعنی انرژی های تجدیدپذیر منجر به بهبود شاخص های سلامت و کاهش انتشار دی اکسید کربن می گردد که فرضیه مطرح شده در تحقیق را تأیید میکند. همچنین یک رابطه علی از سمت انتشار دی اکسید کربن به شاخص های سلامت برقرار است و انتشار دی اکسید کربن با مصرف انرژی های تجدید ناپذیر مرتبط می باشد که با توجه به تجزیه واریانس، مصرف انرژی های تجدیدناپذیر بیشترین سهم را در توضیح دادن تغییرات انتشار دی اکسید کربن دارد.</p>						
۱۳۹۹/۰۲/۱۳	علوم اقتصادی - اقتصاد انرژی	امیر حسین مزینی	The Impact of Information and Communication Technology Deployment on Energy Intensity in Iran (Provincial Approach)	اثر گسترش فناوری اطلاعات و ارتباطات بر شدت انرژی (رویکرد استانی)	طاہره جعفری (کارشناسی ارشد)	۶
<p>چکیده: در جهان امروز انرژی یکی از عوامل تأثیرگذار بر حیات اقتصادی کشورها به شمار می آید و با توجه به محدودیت منابع انرژی های فسیلی و رشد روزافزون جمعیت توجه به چگونگی مصرف انرژی امری ضروری است. شدت انرژی شاخصی است برای تعیین کارایی و چگونگی مصرف انرژی در اقتصاد، که از تقسیم مصرف انرژی بر تولید ناخالص داخلی به دست می آید. با توجه به گسترش فناوری اطلاعات و ارتباطات در جوامع مختلف از جمله ایران استفاده از قابلیت های آن، در کاهش مصرف و شدت انرژی یکی از راهکارهای پیش روی کشور به نظر می رسد. به این منظور در این پژوهش با استفاده از شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات (IDI) اثر گسترش فناوری اطلاعات و ارتباطات بر شدت انرژی در استان های ایران در دوره زمانی ۱۳۹۵-۱۳۸۶ با استفاده از داده های تابلویی و با روش گشتاورهای تعمیم یافته (GMM) مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج نشان داد شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات (IDI) اثر منفی و معناداری بر شدت انرژی در استان های کشور دارد، البته این اثرگذاری در حالت کلی و در استان های برخوردار و غیر برخوردار متفاوت است. طبق نتایج این پژوهش در استان های غیر برخوردار گسترش فناوری اطلاعات و ارتباطات بر شدت انرژی اثر معناداری را نشان نداد. همچنین تأثیر قیمت نسبی انرژی، تولید ناخالص داخلی و درآمد سرانه حقیقی دارای اثر منفی و معنادار است و تعداد وسیله نقلیه، نرخ اشتغال، اثر مثبت و معناداری بر شدت انرژی دارد.</p>						

۱۳۹۹/۰۶/۲۴	علوم اقتصادی - اقتصاد انرژی	لطفعلی عاقلی	The Impact of Energy Efficiency on Human Development in the selected Middle East and North Africa (MENA) Countries	تأثیر کارایی انرژی بر توسعه انسانی در کشورهای منتخب خاورمیانه و شمال آفریقا(منا)	اشکان اشرفی مهادی (کارشناسی ارشد)	۷
<p>چکیده: توسعه انسانی مفهومی فراتر از افزایش صرف درآمد سرانه و پیشرفت مادی انسان هاست. توسعه انسانی مثل هر پدیده کیفی دیگر، لازم است برای مقایسه عملکرد جوامع مختلف به صورت کمی اندازه گرفته شود. شاخص توسعه انسانی (HDI)، یک شاخص ترکیبی برای سنجش میزان موفقیت اقتصادی و اجتماعی کشورها است که از سه معیار پایه‌ای تشکیل شده است: • امید به زندگی در بدو تولد که نشانگر زندگی طولانی و سالم است. • نرخ باسوادی که معرف دسترسی به دانش و معرفت است. • درآمد سرانه که نشان دهنده سطح زندگی افراد است. مطابق با گزارش سال ۲۰۱۷، ایران با $HDI=0.798$ و احراز رده ۶۰ در میان ۱۸۹ کشور جهان جزء گروه کشورهای با توسعه انسانی بالا قرار گرفته و نسبت به سال ۲۰۱۶ با $HDI=0.796$ یک رتبه صعود کرده است. (HDI, 2017) در این گزارش، کشورهای آلمان، آمریکا، سوئد، انگلیس، ژاپن، روسیه، فرانسه و برخی کشورهای عربی در رتبه های بالاتر از ایران قرار دارند؛ اما کشورهایی نظیر چین، اوکراین، ترکیه، مکزیک، برزیل، اردن، الجزایر و برخی کشورهای آفریقایی پایین تر از ایران قرار گرفته اند. میزان دسترسی به انواع انرژی در میان کشورهای در حال توسعه به ترجیحات زنان خانوار، رفاه خانوارها، نرخ دستمزد (جانشینی برای هزینه فرصت زمانی)، هنجارهای فرهنگی و وفور یا کمیای منابع انرژی اولیه و ثانویه دارد. حال با مقایسه شاخص توسعه انسانی و کارایی انرژی، مشخص می شود که به طور کلی، یک رابطه مستقیم بین سطح توسعه یافتگی و کارایی مصرف انرژی وجود دارد، اما شدت و جهت این ارتباط در گروه ها و بلوک های مختلف کشورها(منا، آفریقایی، آسیایی، اِکو، اوپک، اتحادیه اروپا، گروه ۲۰ و...) می-تواند متفاوت باشد. بر اساس شواهد فوق، مسئله تحقیق این است که چه عواملی در تبیین توسعه انسانی در کشورهای منتخب(منا) نقش ایفا می‌کنند؟ و کارایی انرژی، چگونه توسعه یافتگی را تحت تأثیر قرار می‌دهد؟ این تحقیق به لحاظ هدف، کاربردی و به لحاظ روش اجرا، توصیفی- تحلیلی است. ابتدا ادبیات موضوع با مطالعه اسنادی و کتابخانه ای جمع آوری می شود. آمار متغیرهای تحقیق از مجموعه داده های آماری بانک جهانی استخراج می شود و دوره زمانی مطالعه ۲۰۱۶-۱۹۹۰ می باشد. نمونه آماری تحقیق، کشورهای منتخب خاورمیانه و شمال آفریقا (MENA) است. به منظور تحلیل دقیق، کشورهای این حوزه به دو دسته نفتی و غیر نفتی تقسیم شده اند. کشورهای نفتی(متکی به تولید و صادرات نفت) شامل کشورهایی با تولید بیش از ۲۰ میلیون تن نفت خام در سال (شامل عربستان، عراق، ایران، امارات متحده عربی، کویت، قطر، الجزایر، عمان، مصر و لیبی) بوده و دیگر کشورها دارای تولید کمتر از این مقدار یا تولید صفر می باشند که در دسته کشورهای غیرنفتی قرار دارند(World Energy Council)، (2017). در بخش تحلیلی، ابتدا آمار توصیفی متغیرهای تحقیق(میانگین، انحراف معیار، چولگی و...) ارائه می شود. سپس در بررسی ارتباط بین متغیرهای تحقیق، با توجه به ماهیت مقطعی-زمانی داده ها، از روش داده های تابلویی (Panel data) استفاده می شود.</p>						
۱۳۹۹/۰۹/۱۵	علوم اقتصادی - اقتصاد انرژی	سجاد فرجی دیزجی	The effect of exchange rate changes on the stock market in countries with natural resources rents	تأثیر تغییرات نرخ ارز بر بازار سهام در کشورهای دارای رانت منابع طبیعی	مهدی رضایی (کارشناسی ارشد)	۸
<p>چکیده: نرخ ارز به عنوان یکی از عوامل مهم تأثیرگذار در اقتصاد و تعادل بین بخش‌های داخلی و خارجی آن بوده و تغییرات آن می‌تواند باعث ایجاد نوسانات در بخش‌های اقتصادی شده و حتی اقتصاد را با بحران روبه‌رو کند. از طرفی بازار سهام به دلیل ماهیت اقتصادی خود ارتباط تنگاتنگی با نرخ ارز داشته و عملکرد آن متأثر از نوسانات نرخ ارز می‌باشد. مطالعه حاضر به بررسی تأثیر تغییرات نرخ ارز بر بازار سهام در کشورهای دارای رانت منابع طبیعی می‌پردازد، که تحقیق حاضر از لحاظ هدف جزو تحقیقات کاربردی محسوب می‌شود و از نظر ماهیت در دسته تحلیلی - توصیفی قرار می‌گیرد. در این تحقیق با استفاده از روش کتابخانه‌ای و استفاده از مطالعات گذشته در کنار ابزار اقتصادسنجی و نیز استفاده از نظرات تحلیل‌گران اقتصادی و به روش تحلیلی و توصیفی، به تحلیل متغیرهای این تحقیق پرداخته می‌شود. همچنین دوره‌ی زمانی تحقیق، حداقل سال‌های ۱۹۹۵ تا ۲۰۱۸ می‌باشد. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها پیرامون تأثیر تغییرات نرخ ارز بر بازار سهام در کشورهای دارای رانت منابع طبیعی، الگوی Cross Section و به صورت داده‌های پانل ور (PANEL VAR) می‌باشد، و از طریق نرم‌افزار EViews تخمین زده شده است. با توجه به نتایج تخمین مدل، فرضیه‌های افزایش نرخ ارز باعث افزایش ارزش کل سهام اقتصادهای منتخب دارای رانت منابع طبیعی می‌شود و وفور و وجود رانت منابع طبیعی، باعث رشد و توسعه بازار سهام می‌گردد، مورد پذیرش قرار گرفت.</p>						

ردیف	پدید آورنده	عنوان فارسی	عنوان لاتین	استاد راهنما	گروه	سال دفاع
۹	خجسته رحیمی (کارشناسی ارشد)	تأثیر مصرف انرژی های تجدیدپذیر بر توسعه یافتگی اجتماعی در کشورهای عضو OECD	The Impact of Renewable Energy Consumption on Social Development in OECD Countries	سجاد فرجی دیزجی	علوم اقتصادی - اقتصاد انرژی	۱۳۹۹/۰۹/۱۵
<p>چکیده: امروزه نه تنها توسعه بلکه ادامه زندگی نیازمند انرژی است. تامین انرژی، پایان ناپذیر بودن و کاهش انتشار آلاینده های زیست محیطی از مهم ترین دلایل توسعه مصرف انرژی های تجدیدپذیر در بسیاری از کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته است. از طرفی اهمیت پیشرفت توسعه اجتماعی بر هیچ کس پوشیده نیست، زیرا توسعه اجتماعی به زبان ساده به شرایط زندگی مردم برمی گردد. هدف از انجام این پژوهش بررسی تأثیر مصرف انرژی های تجدید پذیر بر توسعه یافتگی اجتماعی در کشورهای OECD است. براین اساس با استفاده از داده های ترکیبی دوره زمانی (۱۹۹۰-۲۰۱۵) و بر مبنای الگوی خودرگرسیون برداری به تحلیل رابطه میان متغیرها پرداخته می شود. پیش بینی می شود مصرف انرژی تجدیدپذیر موجب بهبود وضعیت شاخص های توسعه یافتگی اجتماعی شود.</p>						
۱۰	ساناز شهریاری (کارشناسی ارشد)	بررسی اثرات سرمایه گذاری در انرژی های تجدیدپذیر بر رشد بلندمدت اقتصادی در ایران (یک مدل تعادل عمومی محاسبه پذیر پویا)	Investigating the effects of investing in renewable energies on long-term economic growth in Iran (A dynamic computable general equilibrium model)	عباس عساری آرانی	علوم اقتصادی - اقتصاد انرژی	۱۴۰۰/۰۸/۱۵
<p>چکیده: بر اساس گزارش وزارت نیرو در سال ۹۶، ظرفیت نصب شده تولید برق ایران ۷۷ هزار مگاوات است که ۸۹ درصد آن در نیروگاههای حرارتی و با سوختن انرژیهای فسیلی تولید می شود. سهم انرژیهای تجدیدپذیر از سبد انرژی کشور ۱۱ درصد است که ۱۰ درصد آن برق آبی و فقط یک درصد از بقیه انرژیهای تجدیدپذیر تامین می شود. چنین شواهدی تحلیل اقتصادی انرژیهای تجدیدپذیر در ایران را ضرورت می بخشد. این پژوهش در نظر دارد تا با استفاده از یک مدل تعادل عمومی محاسبه پذیر پویا (CGE) با تأکید بر تولید برق در ایران، اثرات اقتصادی سرمایه گذاری در انواع انرژیهای تجدیدپذیر در مقیاس بزرگ (RE) را در یک چشم انداز بلندمدت تا سال ۲۰۵۰ ارزیابی کند. دو سناریو متفاوت مدنظر هستند: یک سناریو مرجع با فرض توسعه RE مبتنی بر سرمایه گذاری مستقل و یک سناریوی Remodify که با بهره برداری از پتانسیل سرمایه گذاری بر مبنای درآمد حاصل از خام فروشی و تولیدات پتروشیمی است.</p>						

۱۳۹۹/۰۳/۲۶	علوم اقتصادی - اقتصاد انرژی	امیرحسین مزینی	The Impact of ICT Deployment on Economic and in OPEC Political Risk Countries	اثر گسترش فناوری اطلاعات و ارتباطات بر ریسک اقتصادی و سیاسی در کشورهای عضو OPEC	حسین کریمی (کارشناسی ارشد)	۱۱
<p>چکیده: امروزه فناوری اطلاعات و ارتباطات در تمامی حوزه‌های زندگی بشر از جمله اقتصاد و سیاست ورود پیدا کرده‌است و در تمامی بخش‌ها تأثیرات فراوانی برجای گذاشته‌است. از سوی دیگر، هنگامی که وضعیت اقتصادی کشورها بررسی می‌شود یکی از شاخص‌هایی که در عملکرد اقتصادی کشورها دیده می‌شود بحث ریسک اقتصادی است. پژوهش‌های متعددی به بررسی اثرات فناوری اطلاعات و ارتباطات بر بخش‌های مختلف اقتصاد پرداخته‌اند، اما به اثرات فناوری اطلاعات و ارتباطات بر ریسک اقتصادی و ریسک سیاسی توجهی نشده‌است. در این پژوهش اثر گسترش فناوری اطلاعات و ارتباطات بر ریسک اقتصادی و ریسک سیاسی برای سه گروه از کشورهای منتخب توسعه یافته، در حال توسعه و عضو اوپک در دوره زمانی ۲۰۱۸-۲۰۰۷ مورد بررسی قرار گرفته‌است. برای برآورد مدل از روش پانل دیتا استفاده شده‌است. نتایج نشان می‌دهد فناوری اطلاعات و ارتباطات در کشورهای منتخب عضو اوپک و در حال توسعه تأثیر منفی بر شاخص ریسک اقتصادی دارد و باعث افزایش ریسک اقتصادی می‌گردد؛ اما در کشورهای توسعه یافته باعث کاهش ریسک اقتصادی می‌شود. همچنین در کشورهای عضو اوپک رابطه معناداری بین فناوری اطلاعات و ارتباطات و ریسک سیاسی یافت نشد و در کشورهای منتخب توسعه یافته و در حال توسعه تأثیر منفی بر شاخص ریسک سیاسی دارد و باعث افزایش ریسک سیاسی می‌شود. در برآورد بعد که برای تمامی کشورهای نمونه صورت پذیرفت، تأثیر فناوری اطلاعات و ارتباطات بر شاخص ریسک اقتصادی و سیاسی مثبت بود، بدین معنی که توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات باعث کاهش ریسک اقتصادی و سیاسی می‌شود.</p>						
۱۳۹۹/۱۲/۲۵	علوم اقتصادی - اقتصاد انرژی	لطفعلی عاقلی	Estimation of Energy Demand in Mines Operating in Iran's Provinces	برآورد تقاضای انرژی در معادن در حال بهره‌برداری در استان‌های ایران	مونا صدیقی (کارشناسی ارشد)	۱۲
<p>چکیده: از گذشته تاکنون انرژی نقش بسیار تعیین‌کننده‌ای در رشد کشورها داشته است و اهمیت آن روز به روز در حال افزایش است. توجه به منابع انرژی کشور و استفاده بهینه از آن‌ها در کنار عوامل دیگر باعث توسعه اقتصادی در کشورها شده است. امروزه با رشد قابل توجه جمعیت و وابستگی کشورهای در حال توسعه از جمله ایران به نفت و سایر منابع انرژی باعث شده است که تقاضای جهانی انرژی افزایش چشمگیری داشته باشد که این موضوع خود می‌تواند اثرات جانبی مثبت و منفی داشته باشد. یکی از نهادهای مهم در استخراج معادن، انرژی است. استخراج معادن نیاز به سرمایه‌گذاری هنگفتی دارد. بنابراین ارتقای جایگاه معدن در اقتصاد کشور ضروری است. ایران در منطقه‌ای واقع شده که کشورهای اطراف آن مانند ترکیه و عربستان و کشورهای حوزه خلیج فارس با توجه به آهنگ رشد و توسعه اقتصادی به منابع معدنی نیاز دارند و این در حالی است که این کشورها از نظر ذخایر معدنی بسیار فقیر هستند؛ حتی این کشورها در صنایعی مانند فولاد سرمایه‌گذاری هم کرده‌اند اما مواد اولیه آن‌ها وارداتی است و ایران می‌تواند منبع خوبی برای تأمین نیازهای این کشورها که به سرعت در حال افزایش است محسوب شود. ایران با ۱۸ درصد منابع گاز و ۹ درصد منابع نفت در بین کشورهای معدنی دنیا موقعیت منحصر به فردی برای تأمین انرژی فعالیت‌های معدنی به خصوص در فناوری و فلزات دارد و قیمت انرژی در ایران با توجه به منابع عمده بعضاً تا ۵۰ درصد قیمت جهانی است و این موقعیت شرايطی را فراهم می‌کند که شرکت‌های بزرگ کل عملیات مرتبط با معدن را در ایران با قیمت تمام شده مناسب انجام دهند و به بازارهای نزدیک منطقه صادر کنند. در واقع می‌توان ایران را دروازه معدن غرب آسیا نامید. با توجه به اهمیت انرژی در بخش معدن و نیز افزایش قیمت حامل‌های انرژی در سال‌های اخیر، شناخت و تحلیل ساختار تقاضای انرژی از اهمیت بسیاری برخوردار است. این پژوهش به بررسی تقاضای انرژی در بخش معدن در استان‌های ایران طی دوره (۱۳۹۶-۱۳۸۸) با استفاده از روش‌های اقتصادسنجی می‌پردازد.</p>						

۱۴۰۰/۰۴/۰۸	علوم اقتصادی - اقتصاد انرژی	عباس عساری آرائی	The Impact of Carbon Pollutants on Health Welfare and Economic Welfare in Iran	تأثیر آلاینده‌های کربنی بر رفاه سلامت و رفاه اقتصادی در ایران	عارفه غلامی (کارشناسی ارشد)	۱۳
<p>چکیده: امروزه آلاینده‌های کربنی، از مهمترین انواع آلودگی‌های زیست‌محیطی محسوب می‌شوند. با توجه به روند روبه رشد انتشار این آلاینده‌ها و تأثیرات منفی بسیاری که در زمینه‌های گوناگون زندگی انسان به دنبال دارند، پژوهشگران بسیاری در علوم مختلف به بررسی تأثیرات این معضل زیست‌محیطی پرداخته‌اند. در زمینه اقتصاد نیز مطالعاتی در مقابله با آلودگی هوا انجام شده‌است که نتایج آنها می‌تواند در کنترل آلاینده‌های مضر از جمله آلاینده‌های کربنی هوا نقش مؤثری داشته‌باشند. هدف این پژوهش نیز بررسی تأثیر آلاینده‌های کربنی بر رفاه سلامت و رفاه اقتصادی با لحاظ سناریوهای وضع مالیات کربن در بخش صنعت و انتقال حمل‌ونقل جاده‌ای به حمل‌ونقل ریلی می‌باشد. برای رسیدن به این هدف، از روش تعادل عمومی محاسبه‌پذیر (CGE) استفاده شده‌است. آمارهای مورد نیاز نیز در قالب ماتریس حسابداری اجتماعی سال ۱۳۹۰ بر پایه اطلاعات منتشر شده توسط مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی ایران تجمیع شده‌اند. برای بررسی وضعیت رفاهی از شاخص تغییرات معادل (EV) استفاده شده‌است. نتایج حاصل از پژوهش، بیانگر آن است که آلاینده‌های کربنی، رفاه سلامت و رفاه اقتصادی را کاهش می‌دهند. همچنین بر اساس نتایج حاصل از شبیه‌سازی سناریوهای مورد نظر پژوهش، وضع مالیات بر کربن بین ۱٫۲ تا ۲۵٫۱ درصد بر نرخ انرژی و انتقال بین ۵ تا ۶۷ درصد از حمل‌ونقل جاده‌ای به حمل‌ونقل ریلی در نهایت موجب کاهش انتشار آلاینده‌های کربنی و بهبود رفاه سلامت و رفاه اقتصادی می‌شود.</p>						
۱۴۰۰/۰۶/۳۰	علوم اقتصادی - اقتصاد انرژی	حسین صادقی	Development of logistics system of IRAN in sanctions state, emphatically on oil sanctions	توسعه سیستم لجستیک در ایران در شرایط تحریم با تأکید بر تحریم نفتی	زهرا بزرگر شلمکی (کارشناسی ارشد)	۱۴
<p>ترجمه: امروزه لجستیک نقش کلیدی در تحقق رشد اقتصادی ایفا می‌کند و پایه و اساس تجارت داخلی و خارجی را تشکیل می‌دهد. ایران به لحاظ قرارگرفتن در یک موقعیت جغرافیایی استراتژیک و برخورداری از مزیت‌های لجستیکی فراوان، به‌طور بالقوه به عنوان یک کشور تجاری-لجستیکی شناخته می‌شود. بهبود فعالیت‌ها و خدمات لجستیکی و دارابودن زیرساخت‌های توسعه‌یافته در این حوزه، ضرورتی انکارناپذیر برای افزایش توان رقابت‌پذیری و توسعه تجارت کشور محسوب می‌شود. با توجه به سند چشم‌انداز افق ۱۴۰۴، دستیابی به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه برنامه‌ریزی شده است. لذا بهبود خدمات و زیرساخت‌های لجستیکی می‌تواند کمک شایانی به طی کردن این مسیر و دستیابی به هدف موردنظر کند. از آنجا که به‌طور معمول حمل و نقل بیش از نیمی از هزینه‌های لجستیک را در بر می‌گیرد و با چالش‌های بزرگی نیز روبه‌رو است، از آن به عنوان راز لجستیک پایدار نام برده می‌شود. نخستین چالش در بخش حمل و نقل ایران، وابستگی به سوخت‌های فسیلی مانند نفت است و دومین چالش مهم در این بخش، اقدام‌های ملی و بین‌المللی علیه انتشار گازهای گلخانه‌ای است و سومین چالش آن مسئله تحریم‌های بین‌المللی است. ارتباط اصلی لجستیک برون‌مرزی با سیستم‌های بین‌المللی نشان‌دهنده حساسیت زیاد این بخش نسبت به تحریم است. این تحریم‌ها از طریق محدودکردن دسترسی به تکنولوژی‌های لجستیک، تحریم از طریق ساخت و تجهیزات ناوگان‌های دریایی و هوایی و تحریم کشتی‌های فعال و هواپیماها می‌باشد. با توجه به لزوم سرمایه‌گذاری بالا در بخش لجستیک به سادگی نمی‌توان در باب نحوه توسعه آن اظهار نظر نمود. به همین دلیل باید مدلی ساختاریافته و سازوکاری منسجم برای توسعه این بخش در نظر گرفته شود تا بتوان لجستیک را به شکلی همه‌جانبه و در شرایط ویژه تحریم ارتقا بخشید. به این ترتیب در این تحقیق با استفاده از روش سوات استراتژی‌های توسعه در شرایط تحریم برای لجستیک را شناسایی نموده و مزایا و معایب آن مورد بررسی قرار می‌گیرد. سپس برای طبقه‌بندی فعالیت‌های اقتصادی (آبسیک) و دسته‌بندی فعالیت‌های زیرمجموعه لجستیک، جدول داده-ستانده و ماتریس حسابداری اجتماعی به کار گرفته می‌شود. با استفاده از جدول داده-ستانده زمینه لازم برای استفاده از روش تعادل عمومی محاسبه‌پذیر فراهم و با استفاده از نرم‌افزار GAMS به حل معادلات پرداخته می‌شود. با بهره‌گیری از نتایج تحلیل‌های اشاره شده، استراتژی‌هایی برای توسعه لجستیک مدنظر قرار گرفت که این استراتژی‌ها به ترتیب بالاترین امتیاز، شامل تقویت تحقیق و توسعه در بخش لجستیک، بومی‌سازی تجهیزات و توسعه ناوگان-های هوایی، دریایی و ریلی و توسعه ظرفیت حمل‌ونقل وابسته به لجستیک در داخل کشور می‌باشد. همچنین با توجه به نتایج حاصل از روش تعادل عمومی محاسبه‌پذیر، سناریو تقویت بخش تحقیق و توسعه با بیشترین میزان تأثیر در توسعه سیستم لجستیک بوده است.</p>						

۱۴۰۰/۰۷/۲۷	علوم اقتصادی - اقتصاد انرژی	مرتضی عزتی	Forecasting and Investigating the Impact of Different Parameters on Stock Price in Petrochemical Industry Using Deep Neural Networks	بررسی تاثیر متغیرهای مختلف بر پیش بینی قیمت سهام در صنعت پتروشیمی به کمک شبکه‌های عصبی عمیق	<u>حسن عباس زاده</u> (کارشناسی ارشد)	۱۵
<p>ترجمه: در این تحقیق به پیش‌بینی قیمت سهام پتروشیمی و بررسی تاثیر پارامترهای مختلف بر روی آن پرداخته می‌شود. در این بررسی، روش گردآوری داده‌ها، اسنادی است و از پایگاه‌های داده‌های بورس، بانک مرکزی و مرکز آمار استخراج خواهد شد. تجزیه و تحلیل نیز به روش (LSTM) که از زیر شاخه‌های شبکه‌های عصبی عمیق و هوش مصنوعی است انجام می‌شود. داده‌های مربوط به قیمت‌ها و سهام بورس، در این بررسی از سازمان بورس اوراق بهادار ایران تهیه می‌شود. دوره زمانی این بررسی از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۹ می‌باشد. که پیش‌بینی آینده آن انجام می‌شود. در این تحقیق از داده‌های سهام شبندر برای بررسی و تحلیل و همچنین تست مدل استفاده شده است. همچنین در این تحقیق علاوه بر اینکه به پیش‌بینی قیمت سهام شبندر پرداخته شده است به بررسی تاثیر قیمت نفت، قیمت دلار و قیمت طلا نیز بر روی پیش‌بینی قیمت سهام شبندر در صنعت پتروشیمی پرداخته شده است.</p>						
۱۳۹۹/۱۱/۱۴	علوم اقتصادی - اقتصاد انرژی	سجاد فرجی دیزجی	The role of renewable energy consumption in reducing conflict	نقش مصرف انرژی تجدیدپذیر در کاهش مناقشات	<u>فائزه نجفی</u> (کارشناسی ارشد)	۱۶
<p>ترجمه: در جهان امروز نقش انرژی در توسعه و ادامه‌ی حیات بر هیچکس پوشیده نیست. تامین انرژی از طریق حامل‌های متنوع انرژی چون: نفت، گاز، برق و انرژی‌های تجدیدپذیر صورت می‌گیرد. در حال حاضر نفت و منابع فسیلی مهمترین منابع انرژی در جهان به حساب می‌آیند که این منابع محدود و پایان‌پذیر می‌باشند و اتکال بیش از حد به آنها مشکلات زیادی اعم از آلودگی محیط زیست، مشکلات گوناگونی در سطح ملی و منطقه‌ای از قبیل درگیری‌های داخلی و مناقشات بین‌حکومت‌ها و کاهش امنیت انرژی و به دنبال آن کاهش امنیت ملی را به دنبال دارد. از طرفی منابع انرژی تجدیدپذیر دارای مزیت‌های بسیاری از جمله بهبود امنیت و ارتقای دسترسی به انرژی و کاهش تغییرات اقلیم و کیفیت بهتر محیط زیست و ... می‌باشند. و این منابع برخلاف منابع فسیلی که محدود به مناطق خاصی هستند در همه‌جا کره زمین قابل بهره‌برداری می‌باشند. در این تحقیق به بررسی رابطه بین مصرف انرژی‌های تجدیدپذیر و تاثیر آن بر کاهش مناقشات و افزایش امنیت انرژی در ۵۰ کشور دارای رانت منابع طبیعی طی سالهای ۱۹۹۰ تا ۲۰۱۷ و با استفاده از روش پانل دیتا پرداخته می‌شود.</p>						
۱۳۹۹/۱۱/۱۴	علوم اقتصادی - اقتصاد انرژی	سجاد فرجی دیزجی	the impact of renewable energy on employment(with emphasis on women's employment) in OECD countries	تأثیر انرژی‌های تجدیدپذیر بر اشتغال (با تأکید بر اشتغال زنان) در کشورهای عضو OECD	<u>فاطمه قاسمی</u> (کارشناسی ارشد)	۱۷
<p>ترجمه: موضوع اشتغال و دستیابی افراد به شغل مورد نظر از نیازهای اساسی یک جامعه محسوب می‌شود. اشتغال زایی یکی از مهم‌ترین مزایای بکارگیری منابع انرژی تجدیدپذیر در دنیا است. بهره‌برداری از پتانسیل منابع انرژی تجدیدپذیر، منجر به ایجاد فرصت‌های جدید کسب و کار می‌گردد. این مسأله توسعه اقتصادی جوامع را به ارمغان می‌آورد. در این مطالعه به منظور اندازه‌گیری میزان اشتغال زایی انرژی‌های نو و همچنین میزان اشتغال زایی انرژی‌های تجدیدپذیر برای زنان در کشورهای عضو OECD از روش پانل دیتا استفاده شده است.</p>						

<p>علوم اقتصادی - اقتصاد انرژی</p>	<p>سجاد فرجی دیزجی</p>	<p>The Impact of Trade Liberalization on Export Diversification in Resource Rich Countries (MENA Countries)</p>	<p>تاثیر آزاد سازی تجاری بر متنوع سازی صادرات در کشورهای دارای رانت منابع (کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا)</p>	<p>عبدالوحد محمودی (کارشناسی ارشد)</p>	<p>۱۸</p>
<p>ترجمه: امروزه صادرات نقش مهمی در رشد اقتصادی کشورها دارد، که خود بخشی از تقاضای کل هر اقتصاد محسوب می‌شود و اثری مستقیم بر روی تولید ناخالص داخلی دارد. از سویی دیگر تنوع در تولید و صادرات و رها شدن از یک اقتصاد تک محصولی از ضرورت‌های اصلی کشورهای در حال توسعه می‌باشد. در این کشورها باتوجه به محدودیت‌هایی از قبیل عدم دسترسی به سرمایه‌های انسانی متخصص در تکنولوژی بالا، تخصص‌گرایی در تولید محصولات عمدتاً با سطح تکنولوژی تولید پائین یا فرآوری نشده و محدودیت‌های تجاری و ارزی لحاظ شده از سوی دولت‌ها، متنوع‌سازی تولید و به تبع آن صادرات را دشوار خواهد کرد. منطقه‌ها شامل ۹ کشور صادرکننده نفت و ۷ کشور واردکننده نفت می‌باشد که نوسان در قیمت نفت خام درآمدهای ارزی آنها را تحت تاثیر قرار می‌دهد. قیمت نفت خام به عنوان فراورده اصلی صادراتی این کشورها به طور مستقیم توسط صادرکنندگان (اپک) و غیر مستقیم توسط واردکنندگان نفت از طریق کاهش تقاضای واردات صورت می‌گیرد. افزایش قیمت نفت در بازارهای جهانی، موجب رشد اقتصادی در این کشورها و به دنبال آن افزایش سهم محصولات نفتی در سبد صادراتی این کشورها شده، که نتیجه آن افزایش شاخص تمرکز صادرات این کشورها در این محصول استراتژیک خواهد شد. از متنوع‌سازی صادرات تعاریف متفاوتی ارائه شده است، برخی از محققان متنوع‌سازی صادرات را به مفهوم توسعه ترکیب صادراتی کشور از کالاهای اولیه به کالاهای صنعتی در نظر می‌گیرند. الونگ و سیگل (۱۹۹۴) و فرانیتینو و گوئیز (۱۹۹۷). برخی متنوع‌سازی را به صورت عدم تمرکز ترکیب صادراتی کشور در تعداد محدودی از کالاهای صادراتی تفسیر نموده‌اند. به این ترتیب که تمرکز کالای صادراتی در تعداد بیشتری از کالاهای متبلور شود. مکین و نگوتین (۱۹۸۰)، هیرش و لنو (۱۹۷۱). گاهی متنوع‌سازی بیش از تنوع کالاهای صادراتی کشور منجر از سرریز دانش و تخصص‌گرایی می‌باشد. رودریک و آمایل (۲۰۰۰)، هاسمن (۲۰۰۷). رشد اقتصادی در اقتصادهای با آزادسازی تجاری و تخصص‌گرایی بیشتر در صنایع کارخانه‌ای، نسبت به اقتصادهای دارای آزادسازی تجاری و تخصص‌گرایی کمتر، رشد سریع‌تری خواهد داشت. برخی از اقتصاددانان تخصص‌گرایی (کامل و ناقص) را به لحاظ وابستگی شدید اقتصاد به کالاهای صادراتی محدود مورد انتقاد قرار می‌دهند و معتقدند که تخصص‌گرایی بین المللی در یک کالا برای یک کشور منجر به وابستگی شدید اقتصاد آن کشور به درآمدهای صادراتی شده و به تبع آن به دلیل غیرقابل پیش‌بینی بودن قیمت کالاهای صادراتی در صورت نوسانات شدید در قیمت، به بی‌ثباتی درآمدهای ارزی انجامیده و این امر اثر نامطلوب بر کل اقتصاد می‌گذارد. (بالدوین ۲۰۰۳) در مدل‌هایی چون الگوی ریکاردویی و الگوی عوامل تولید خاص، رابطه بین آزادسازی تجاری و تخصص‌گرایی و تنوع در تولید و صادرات در نظر گرفته شده است. مدل‌های تجاری سنتی بیشتر نشان می‌دهند که تجارت از طریق تخصیص مجدد عوامل تولید در راستای مزیت نسبی یک کشور در کالاهای خاص، تخصص‌گرایی را حمایت می‌کنند و به صادرات کالایی می‌پردازد که بطور نسبی متحمل هزینه‌های تولید کمتری می‌شود. اما در مقابل آن مدل‌های نظری جدیدتر چون تجارت درون‌بخشی و بین‌بخشی مبتنی بر صرفه‌های مقیاس و تنوع در تولید یک محصول واحد است و بیشتر در کشورهای توسعه‌یافته و کمتر در میان کشورهای در حال توسعه متداول است. دسی و همکاران (۲۰۱۰) با استفاده از یک چارچوب تعادل عمومی، نشان دادند که تجارت می‌تواند موجب تنوع و تحول در تولید و صادرات کشورهای در حال توسعه شود. همچنین شواهد تجربی بدست آمده از (گزارش صندوق بین المللی پول ۲۰۱۹) نشان دهنده این امر است که تنوع تولید و صادرات می‌تواند به کاهش نوسانات اقتصاد کلان کمک کند. یکی از موارد مورد توجه سیاستگذاران درک و دستیابی به تنوع صادرات در کشورهای با سطح درآمد پایین و متوسط است. این مسئله به ویژه برای صادرکنندگان کالاها که بسیار تحت تاثیر نوسانات قیمت و همچنین چالش‌های عمده اقتصاد کلان و تلاش برای رشد در محیطی رقابتی مواجه هستند، صادق است. (IMF 2019). اقتصاد ایران به طور مشابه از این منظر دچار بی‌ثباتی‌های اقتصادی طی سال‌های ۱۹۹۲ تا کنون به تبع وضع تحریم‌های آمریکا و اروپا شده است. تقویت صنایع پایین دستی نفتی که ایران در آنها مزیت نسبی داشته و دارد، باتوجه تحریم‌های نفتی محصولات صنایع بالادستی نفت به جهت تصدق‌گری رسمی دولت ایران که نوک پیکان تحریم‌ها بوده، می‌تواند راهگشا و رویه‌ای برای دور زدن تحریم‌ها و کم کردن اثرات بی‌ثبات‌کننده صادرات محصولات استراتژیک‌تری چون نفت خام باشد. یکی از موارد تاثیرگذار بر روند تجارت خارجی (صادرات) شفافیت نهادهای تصمیم‌گیرنده در جهت منافع سیستم حاکم می‌باشد. که شاخصی برای نشان دادن ویژگی‌های رژیم سیاسی حاکم برای همه کشورهای مستقل در سیستم جهانی است. این شاخص بین (۱۰۰) تا (۴۳/۱۰) می‌باشد که مقادیر بالاتر، سطح بالاتری از دموکراسی و شفافیت آراء سیاستگذاران را نشان می‌دهد. (تد رابرت گور ۲۰۱۷) گزارش صندوق بین المللی پول نشان می‌دهد که موارد زیر با تنوع صادرات بالاتر مرتبط هستند: (۱) سطوح بالاتر سرمایه انسانی (۲) آزادی تجاری بیشتر (۳) نهادهای با شفافیت بالاتر (۴) بخش مالی توسعه یافته‌تر کشورهای منا به طور سنتی به طیف محدودی از محصولات اولیه و تعداد نسبتاً کمی از بازارها برای صادرات خود وابسته هستند. پیامدهای تمرکز صادرات بر محصولات، بخش‌ها و بازارها نه تنها برای کشورهای منا بلکه به طور کلی برای کشورهای در حال توسعه قابل توجه است. تمرکز در بخش‌هایی با دامنه محدود برای ایجاد بهره‌وری و کیفیت محصول می‌تواند منجر به رشد پایین شده و از امکان دستیابی به اشتغال پایدار و ارتقا درآمد جلوگیری کند (لیمباس و واسیزرگ ۲۰۰۳).</p>					

۱۳۹۹/۰۴/۰۱	علوم اقتصادی - اقتصاد - اقتصاد سلامت	عباس عساری آرانی	The determinants of Subjective well-being in Iran with a special consideration to people living on the outskirts of selected metropolises	سنجش عوامل موثر بر رفاه ذهنی در ایران با تاکید بر سنجش وضعیت افراد در حاشیه کلان شهرهای منتخب	سیده کاوه (دکتری)	۱۹
------------	--	----------------------------------	--	---	-----------------------------	----

چکیده: فهم و تلاش در جهت افزایش رفاه افراد جامعه هدف اصلی و مهم اقتصاد است. رفاه به صورت عینی و با استفاده از شاخص‌ها و نماگرهای بیرونی یا به صورت ذهنی از طریق خوداظهاری سنجیده می‌شود. امروزه حوزه‌ای نسبتاً جدید، به نام «اقتصاد شادکامی»، در جریان اصلی علم اقتصاد جایگاهی به دست آورده است. اقتصاددانان فعال در این حوزه با مفهومی به نام «رفاه ذهنی» سروکار دارند. اقتصاد شادکامی رویکردی برای ارزیابی رفاه است که در آن از ابزارهای دانش اقتصاد و روان‌شناسی به شکل ترکیبی، در کنار مطالعات اجتماعی، استفاده می‌شود. در پژوهش حاضر، بر مبنای مطالعات اقتصاد رفاه و تلفیق رویکردهای اجتماعی، شاخص رفاه ذهنی متناسب با فرهنگ و نگرش‌های غالب در ایران تبیین و در مطالعه موردی این شاخص بین شهرنشینان و حاشیه‌نشینان کلان‌شهرها مقایسه شد. در این رساله، ضمن بررسی ساختار رفاه ذهنی در کلان‌شهرهای ایران، پرسش‌نامه پژوهش با استفاده از متغیرهای حاصل از مرور نظام‌مند تهیه و با بهره جستن از روش دلفی و پانل خبرگان استانداردسازی شد. سپس، اطلاعات مورد نیاز پژوهش از طریق پرسش‌نامه و با مصاحبه مستقیم با افراد ساکن در کلان‌شهرها و حاشیه آن‌ها تکمیل شد. نمونه‌گیری به روش طبقه‌ای - خوشه‌ای چند مرحله‌ای متوازن انجام گرفت. کلان‌شهرهای نمونه شامل رشت، مشهد، شیراز و تهران بودند. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار استتا ۱۴.۲ و با بهره‌بری از تکنیک‌های اقتصادسنجی پروبیت ترتیبی و رگرسیون و ارائه نتایج بررسی توصیفی داده‌ها و مطالعه همبستگی بین آن‌ها صورت گرفت. نتایج نشان داد حاشیه‌نشینان نسبت به شهرنشینان به صورت معناداری رفاه ذهنی پایین‌تری دارند. همچنین متغیرهای ویژگی‌های فردی و جمعیت‌شناختی بر سطح رفاه ذهنی اثر معنادار ندارند. در مقابل، شاخص رضایت نسبی مالی بر رفاه ذهنی تأثیری قدرتمند و معنادار دارد. هر چه سطح سلامت ذهنی فرد، به لحاظ شاخص‌های عواطف مثبت (بالا تر) و عواطف منفی (پایین‌تر) باشد، سطح رضایتمندی او به صورت معنادار بیشتر خواهد بود. همچنین، با ثابت نگه داشتن و کنترل سایر متغیرها، شهرنشینان نسبت به حاشیه‌نشینان در این شاخص‌ها وضعیت بهتری دارند و این لزوم توجه ویژه به وضعیت سلامت روانی حاشیه‌نشینان را پررنگ‌تر می‌کند. میزان رضایت از محل زندگی، صاحب‌خانه بودن، و در اختیار داشتن فضای بزرگ‌تر بر رفاه ذهنی اثر مثبت و معنادار دارد. سایر یافته‌های پژوهش، اگرچه جزء اهداف پژوهش نبودند، نشان دادند از میان شاخص‌های مختلف سنجش کیفیت زندگی (شامل اقتصاد، رفاه، امنیت، محیط زیست، شرایط زندگی، فرهنگ و آموزش، حکمرانی، زندگی اجتماعی) شاخص‌های اقتصاد و حکمرانی (اداره شهر یا ناحیه محل سکونت) از اثرگذاری مثبت و معنادار بر متغیر وابسته مدل برخوردارند. همچنین، شاخص‌های بیانگر احساس امنیت - حس امنیت تأمین نیازهای غذایی، حس امنیت تأمین نیازهای درمانی و بهداشتی، حس امنیت شغلی - نیز بر رفاه ذهنی اثرگذاری مثبت و معنادار دارند. نیز، بین سطح رفاه ذهنی ساکنان کلان‌شهرهای مختلف تفاوت وجود دارد. در نهایت، در رساله، چگونگی استفاده از نتایج مطالعات شادکامی در طراحی سیاست‌های کلان کشورها بررسی و پیشنهادها عمومی و تخصصی بر اساس نتایج ارائه شد.

۱۳۹۹/۰۶/۳۱	علوم اقتصادی - اقتصاد - اقتصاد سلامت	لطفعلی عاقلی	Identifying and Analyzing the Socioeconomic Factors Affecting the Rate of Cesarean in Iran	شناسایی و تحلیل عوامل اقتصادی - اجتماعی موثر بر نرخ سزارین در ایران	<u>علی اصغر اسدی</u> (دکتری)	۲۰
<p>چکیده: علل درخواست مادر برای انجام سزارین پیچیده هستند و مسائل فرهنگی و اجتماعی و اقتصادی در آن نقش دارند. با توجه به تنوع قابل ملاحظه در میزان انجام عمل سزارین در کشورهای مختلف - به رغم اینکه موارد استفاده از عمل سزارین اساساً کمتر به خصوصیات جمعیت شناختی مربوط است - به نظر می‌رسد مولفه‌های تاثیرگذار دیگری علاوه بر الزامات و محدودیت‌های علمی و توصیه‌های پزشکی در افزایش میزان سزارین نقش دارند از جمله عوامل اقتصادی. با توجه به معایبی که زایمان به روش سزارین برای فرد و جامعه دارد و در راستای نیل به نرخ استاندارد سزارین و طبیعتاً رسیدن به جامعه سالم، درک دلایل انتخاب سزارین بالاخص شناسایی عوامل اقتصادی موثر بر انتخاب سزارین به عنوان شیوه وضع حمل ضروری می‌نماید. همچنین از جمله ضرورت‌های شناسایی و تحلیل عوامل اقتصادی-اجتماعی موثر بر نرخ سزارین در ایران معرفی این مسأله است که بیماری‌های ناشی از عمل سزارین کدامند؟ ارائه گزارشی در رابطه با بیماری‌های احتمالی پس از سزارین نیز در زمره ضرورت‌های تحقیق است. محقق با توجه به ضرورت تحقیق، علاوه بر عوامل اقتصادی، عوامل اجتماعی و فرهنگی که بر انتخاب جراحی سزارین موثر است را نیز مورد کنکاش قرار می‌دهد. بر همین اساس این رساله در پی شناسایی و بررسی عوامل تاثیرگذار بر نرخ سزارین و توصیف بیماری‌های مرتبط با آن و در صورت دسترسی به داده‌های آماری، امکان محاسبه بار مالی آنهاست. داده‌ها و اطلاعات مورد نیاز به صورت پرسشنامه‌ای و مقطعی جمع‌آوری شده و در مسیر انجام تحقیق از اطلاعات پایگاه‌های آماری معتبر و مقالات مرتبط نیز استفاده خواهد شد. روش تحلیل داده‌ها با کمک مدل‌های اقتصادسنجی و نرم افزارهای مربوطه خواهد بود.</p>						
۱۳۹۹/۰۶/۲۳	علوم اقتصادی - اقتصاد - اقتصاد سلامت	<u>عباس عساری آرانی</u>	Statistical Value of Life: Health and Consumption Dynamics in Iran	ارزش آماری زندگی: پویایی‌های مصرف و سلامت در ایران	<u>نیما محمدنژاد</u> (دکتری)	۲۱
<p>چکیده: افزایش سطح درآمد در دهه‌های اخیر، منجر به افزایش سهم مخارج سلامت از منابع اقتصاد گردیده و این امر به نوبه خود منجر به بهبود وضعیت سلامت و کاهش نرخ مرگومیر شده است. ارزش پولی کاهش نرخ مرگومیر به مفهومی تحت عنوان ارزش آماری زندگی می‌انجامد که در این مطالعه برآنیم تا پس از رفع نواقص مدل هال و جونز (۲۰۰۷) و بهره‌گیری از رهیافت برنامه‌ریزی پویا (در یک مدل ادوار زندگی) به محاسبه و بررسی پویایی‌های آن برای ۱۹ گروه سنی طی دو دهه اخیر بپردازیم. پس از محاسبه ارزش آماری زندگی، سرمایه سلامت گروسمن (۱۹۷۲) در قالب چارچوب نظری هال و جونز (۲۰۰۷) تبیین و محاسبه می‌گردد. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد، مطلوبیت حاصل از بهبود وضعیت سلامت ۱۰-۱۴ ساله‌ها در ایران دارای بیشترین ارزش پولی نسبت به سایر گروه‌های سنی است. نتایج نشان می‌دهند ارزش پولی مطلوبیت حاصل از بهبود وضعیت سلامت نسبت به سن نزولی است؛ به طوری که برای سنین بالاتر از ۶۵ سال تقریباً به میزان ارزش پولی مطلوبیت حاصل از مصرف می‌رسد. سرمایه سلامت نوزادان طی سال‌های ۱۹۹۶ تا ۲۰۱۵ بین ۲ تا ۱۵ میلیون دلار در نوسان بوده است. نوسان سرمایه سلامت و ارزش آماری زندگی وابسته به نوسان درآمد سرانه است که این امر موید ارتباط تنگاتنگ بین درآمد، مصرف، مطلوبیت حاصل از مصرف و ارزش پولی این مطلوبیت است.</p>						

۱۳۹۹/۱۱/۱۵	علوم اقتصادی - اقتصاد - اقتصاد سلامت	عباس عساری آرانی	The effect of providing insurance guaranteed renewable contracts in health insurance market on welfare of health insurance applicants in Iran	اثر ارایه قراردادهای تجدیدپذیر تضمینی بیمه در بازار بیمه سلامت بر رفاه تقاضاکنندگان بیمه سلامت در ایران	فرزانه قائمی (دکتری)	۲۲
<p>چکیده: تأمین مالی بخش سلامت از طریق ارایه انواع الگوهای بیمه‌ای از مهمترین مسائل اقتصادی این بخش به شمار می‌رود. از این رو معرفی الگوهای جدید تأمین مالی، که بتواند منجر به افزایش رفاه تقاضاکنندگان بیمه سلامت در بازار بیمه سلامت شود، از اهمیت خاصی برخوردار خواهد بود. از جمله این الگوها می‌توان به قراردادهای تجدیدپذیر تضمینی بیمه سلامت اشاره نمود. بنا به تعریف، قراردادهای تجدیدپذیر تضمینی بیمه سلامت می‌تواند به صورت مستقیم از تقاضاکنندگان بیمه در مقابل ریسک طبقه‌بندی مجدد (ریسکی است که برای تقاضاکننده بیمه در مواجهه با افزایش شدید حق بیمه در اثر وخامت شرایط سلامت فرد ایجاد می‌شود) محافظت نماید. پژوهش حاضر بر آن است که اثر ارایه این قراردادها را در بازار بیمه سلامت در قالب یک مدل تعادل عمومی بر رفاه تقاضاکنندگان بیمه مورد بررسی قرار دهد. در این پژوهش، از میان کلیه شاخص‌های نشان دهنده رفاه اقتصادی در سطح فردی، به علت امکان پذیری تأمین داده‌های لازم جهت پژوهش، مخارج مصرف کالاها و خدمات خانوار به عنوان شاخص رفاه اقتصادی در نظر گرفته می‌شود. انتظار می‌رود ارایه این نوع از قراردادها در کنار سایر بیمه‌های پایه اصلی و یا به جای آنها در بازار بیمه سلامت ایران بتواند باعث افزایش رفاه تقاضاکنندگان بیمه در این بازار شود.</p> <p>خلاصه یک صفحه‌ای از موضوع رساله:</p> <p>بیمه‌های سلامت با ارائه پوشش مراقبت از سلامت، می‌توانند برای افراد در مواجهه با بیماری‌ها، امنیت مالی ایجاد نمایند. هر بیمه‌ای که مقرون به صرفه‌تر بوده و میزان پوشش بیمه در مقایسه با حق بیمه در آن طرح بیمه‌ای بیشتر باشد، حفاظت مالی بیشتری برای افراد به وجود می‌آورد. حفاظت مالی، دسترسی به کالا و خدمات سلامت را افزایش داده و منجر به بهبود سطح سلامت در جامعه خواهد شد. "بیمه تجدیدپذیر تضمینی" نوع خاصی از بیمه‌های سلامت مقرون به صرفه است که می‌تواند حفاظت مالی بیشتری از افراد، به ویژه در صورت رخداد بیماری‌های غیرمنتظره یا جدی، داشته باشد.</p> <p>اگر حق بیمه‌ی دوره‌های بعد بر اساس سطح سلامت فرد در دوره‌های بعد تعیین شود، بروز یک شوک سلامت شدید (مانند ابتلا به دیابت، بیماری قلبی و یا سرطان) منجر به افزایش قابل ملاحظه‌ی حق بیمه‌ی دوره بعد می‌شود. تغییرات ناگهانی و غیرمنتظره در حق بیمه نشان‌دهنده یک ریسک اضافی است که به تقاضاکنندگان بیمه انتقال داده می‌شود؛ که "ریسک طبقه‌بندی مجدد" نام دارد. بیمه تجدیدپذیر تضمینی یک سیاست نوین بیمه‌ای است که مستقیماً برای حذف این ریسک تعریف شده است. این بیمه نوع خاصی از بیمه‌های دارای پیش‌پرداخت است که در حق بیمه دوره اول، قسمتی از حق بیمه دوره بعد پیش‌پرداخت می‌شود. این پیش‌پرداخت تضمین می‌کند فرد در دوره بعد بتواند قرارداد بیمه سلامت خود را تجدید کند و حق بیمه تجدیدپذیر برای او تابعی از سطح سلامت وی نخواهد بود. تجدیدپذیر بودن این بیمه این ویژگی را برای بیمه‌شده به همراه دارد که حتی در صورت ابتلا به بیماری‌های مزمن و نیاز به درمان‌های مداوم و یا حتی در سنین بالاتری که احتمال بروز بیماری در فرد بیشتر خواهد بود، امکان تجدید قرارداد برای فرد با همان دنباله حق بیمه مشخص شده در ابتدای قرارداد (و مستقل از سطح سلامت در دوره بعد) وجود دارد. بدین شکل این فرد در مقابل ریسک طبقه‌بندی مجدد محافظت می‌شود.</p> <p>علاوه بر آن، طرح تجمیع بیمه‌های سلامت و ایجاد وحدت رویه میان صندوق‌های بیمه‌ای (شامل ارائه بسته خدمات سلامت یکسان و حق بیمه یکسان برای همه، توسط تمام صندوق‌ها) یکی از سیاست‌های بخش سلامت است که در برنامه‌های توسعه نیز بر آن تأکید شده است. هدف اصلی این طرح، دسترسی برابر به کالا و خدمات سلامت و به عبارتی برقراری عدالت در استفاده از خدمات سلامت برای همه افراد جامعه است. اجرای اصول بیمه‌نامه تجدیدپذیر تضمینی توسط تمام صندوق‌های بیمه‌ای، منجر به یکسان شدن حق بیمه و پوشش بیمه برای افراد مشابه در تمامی صندوق‌ها و به عبارتی وحدت رویه میان آنها می‌شود و این امر هدف برقراری عدالت در استفاده از کالا و خدمات سلامت برای همه افراد جامعه را محقق می‌سازد.</p>						

۱۳۹۹/۱۱/۱۵	علوم اقتصادی - اقتصاد - اقتصاد سلامت	عباس عساری آرانی	The status of chronic non-communicable diseases (NCDs) in the health sector; the analysis of risk factors and the role of insurance and its impact on household and elderly welfare	جایگاه بیماری های مزمن غیرواگیر در بخش سلامت؛ تحلیل عوامل خطرزا و نقش بیمه و تاثیر آن بر رفاه خانوار و سالمندان.	سیدصدرالدین نورالدینی (دکتری)	۲۳
<p>ترجمه: بیماری های مزمن غیرواگیر اصلی ترین عوامل مرگ و میر و ناتوانی در دنیای امروز به شمار می روند. عمده این بیماری ها عبارتند از انواع سرطان، بیماری های قلبی و عروقی، دیابت و بیماری های مزمن دستگاه تنفسی. چنین برآورد می شود که بیماری های مزمن غیرواگیر سالانه سبب ۳۵ میلیون مرگ در دنیا می شود که این رقم در حدود ۶۰ درصد از کل مرگ های جهان را شامل می شود. از آمار یاد شده چیزی در حدود ۸۰ درصد آن در کشورهای درحال توسعه اتفاق می افتد که این امر نیاز به توجه بیش از پیش به این مقوله را در کشورهای در حال توسعه و خصوصا ایران دوجندان می کند. هدف از انجام این تحقیق، بررسی ابعاد بیماری های مزمن در چارچوب اقتصاد سلامت است. از این رو هدف اصلی این مطالعه بررسی تاثیر بیماری های مزمن بر مخارج سلامت خانوارها، سایر مخارج مصرفی خانوارها و درآمد خانوارهای دارای بیماری مزمن می باشد. همچنین این مطالعه به این سوال پاسخ می دهد که پرداخت های انتقالی به خانوارها (unearned income) چگونه می تواند به عنوان یک بیمه در برابر شوک هزینه ای ناشی از بیماری های مزمن عمل کند. فرضیه اصلی این مطالعه این است که بیماری های مزمن بر وضعیت سلامت فرد تاثیر منفی می گذارد، بنابراین موجب خسارت به اقتصاد خانواده می شود. این بخش از تحقیق با استفاده از برآورد مدل های اقتصاد سنجی انجام خواهد شد. با توجه به وجود داده های خرد برای بررسی این بخش از مطالعه و نیز به دلیل وجود مشکلاتی همچون سانسور داده ها، در این تحقیق از مدل دو مرحله ای هکمن به منظور برازش معادله رگرسیونی و تخمین مدل استفاده خواهد شد. همچنین به منظور ارزیابی کامل بیماری های مزمن، از منظر پیشگیری و تاثیر بر رفاه سالمندان مورد بررسی قرار خواهد گرفت. به این منظور نقش مراقبت های اولیه در پیشگیری از بیماری های مزمن بررسی شده و راهکارهای مدیریت عوامل خطرزا این نوع بیماری ها ارائه خواهد شد. این قسمت از تحقیق بوسیله اطلاعات حاصل از پرسشنامه های مبتنی بر خود اظهاری افراد در مورد میزان دسترسی آنان به عوامل خطرزا انجام می گیرد. سوالات تحقیق این است که افراد دارای بیمه های درمانی و بدون بیمه های درمانی تا چه میزان در معرض عوامل خطرزا می باشند. فرضیه تحقیق این است که افراد دارای بیمه های درمانی کمتر در معرض عوامل خطرزا بیماری های مزمن قرار دارند. از سوی دیگر شیوع بیماری های مزمن و تاثیر آن بر سلامت و رفاه سالمندان به وسیله پرسشنامه های استاندارد همچون پرسشنامه بیماری های مزمن دانشگاه استنفورد و SF12 و SF36 ارزیابی خواهد شد. تجزیه و تحلیل داده های به دست آمده از پرسشنامه بوسیله روش های آمار توصیفی انجام خواهد شد. بدین منظور از آزمون های مجذور کا، ANOVA و t-test از طریق نرم افزار SPSS استفاده خواهد شد.</p>						
۱۳۹۹/۱۰/۱۴	علوم اقتصادی - اقتصاد - اقتصاد سلامت	عباس عساری آرانی	Induced demand in the health care system; Case study of induced demand in breast cancer diagnostic tests	تقاضای القایی در نظام مراقبت سلامت؛ مطالعه موردی تقاضای القایی در اقدامات تشخیصی سرطان سینه	محمد اکبری (دکتری)	۲۴
<p>چکیده: یکی از جنبه های مهم اقتصاد سلامت، مقوله مخارج سلامت و عوامل موثر بر آن است. مشاهدات آماری بیانگر وجود رشد مداوم مخارج بخش سلامت در کشور است. نسبت هزینه های بخش سلامت به کل هزینه ها در ایران از ۲.۷ درصد در سال ۱۹۹۵ میلادی به ۶.۹ درصد در سال ۲۰۱۴ رسیده است. به نظر می رسد در دهه های اخیر، علاوه بر علل واقعی و قابل قبول افزایش مخارج سلامت، عوامل دیگری نیز در این افزایش نقش داشته اند. یکی از مقولاتی که می تواند توضیح دهنده بخشی از مخارج سلامت و افزایش آن باشد، وجود تقاضای القایی عرضه کنندگان در بازار سلامت است. از مهمترین موارد تقاضای القایی عرضه کنندگان، تقاضای القایی پزشک است که طبق آن، پزشک می تواند بر تقاضا برای خدماتش تاثیر بگذارد به این صورت که در ضمن ایجاد هزینه برای بیمار، مواردی غیر از بهترین منافع بیمار مد نظر باشد. در نظام مراقبت سلامت، سرطان، از موارد اصلی و مهم هزینه کردها است و در این بین، سرطان سینه، با فراوانی نسبی ۲۴.۸ درصد، شایعترین سرطان در میان زنان ایرانی است و ۱۱.۳ درصد کل سرطانهای کشور را تشکیل می دهد. این پژوهش در نظر دارد تا با بررسی مقوله تقاضای القایی در اقدامات تشخیصی سرطان سینه (از میان سه بخش کلی پیشگیری، تشخیص و درمان)، ضمن تبیین مبانی نظری تقاضای القایی، بطور تجربی نیز ابعاد مختلف این مقوله را شناخته و تبیین نماید.</p>						

۱۴۰۰/۰۲/۲۸	علوم اقتصادی - اقتصاد - اقتصاد سلامت	علی محمد احمدی	Demand Volatility Modelling and Identification of Systematic Risk Factors in Iranian Medical Tourism	مدل سازی نوسانات تقاضا و شناسایی عوامل ریسک سیستماتیک در گردشگری پزشکی ایران	سعید امیریان (دکتری)	۲۵
<p>چکیده: امروزه گردشگری پزشکی برای اقتصاد بسیاری از کشورها که پتانسیل پذیرش بیماران را دارند، صنعت ارزشمندی است. با این حال موضوع نوسانات تقاضا تأثیرات مخربی بر صنعت گردشگری پزشکی وارد نموده و شرکت‌های فعال را با خطر ورشکستگی مواجه می‌نماید. ریسک‌های سیستماتیک یکی از عوامل نوسان تقاضاست که آمادگی شرکت‌ها برای تاب‌آوری در برابر آن‌ها یکی از نکات بااهمیت در مدیریت ریسک می‌باشد. کووید ۱۹ یکی از نمونه‌های بسیار قوی ریسک سیستماتیک است که در این تحقیق نیز مورد بررسی قرار گرفته است. هدف تحقیق حاضر محاسبه ریسک سیستماتیک در شرکت‌های تسهیلگر گردشگری پزشکی و تخمین عوامل تعیین‌کننده ریسک سیستماتیک در آن‌ها می‌باشد. این شرکت‌ها عموماً به دلیل نوع خدماتی که ارائه می‌دهند جز شرکت‌های کوچک و متوسط (SME) هستند و مطالعات بر روی آن‌ها می‌تواند به‌عنوان بخشی از مطالعات ریسک در شرکت‌های کوچک و متوسط لحاظ گردد. برای محاسبه ریسک سیستماتیک از روش مدل قیمت‌گذاری دارایی‌های سرمایه‌ای (CAPM) استفاده گردید. با این حال عدم تقارن اطلاعات بین محیط درونی و بیرونی شرکت‌های کوچک و متوسط باعث می‌شود این‌گونه مطالعات پیچیدگی بیشتری داشته باشد. برای شناسایی عوامل تعیین‌کننده ریسک سیستماتیک در شرکت‌های فوق از دو مدل داده‌های ترکیبی (پانل دیتا) و مدل دلفی استفاده گردید. نتایج نشان داد که نوسانات در بازده شرکت‌های تسهیلگر گردشگری پزشکی هم‌راستا با نوسانات بازار بوده است ولی با شدت متفاوت. نتایج داده‌های ترکیبی نشان داد هرچه اندازه شرکت بزرگ‌تر باشد ریسک سیستماتیک کمتری دارد. همچنین تبلیغات باعث کاهش ریسک سیستماتیک در این شرکت‌ها می‌شود. نتایج مدل دلفی نشان داد اهرم بدهی باعث افزایش ریسک سیستماتیک در شرکت‌های مذکور می‌شود ولی نقد شوندگی، سودآوری و کارایی عملیاتی باعث کاهش ریسک سیستماتیک می‌گردد.</p>						